

Број: 01 07-4-1262-2 /26
 Бања Лука, 05.05 2026. године

Federacija Bosne i Hercegovine

PARLAMENT FEDERACIJE
 SARAJEVO

Primljeno: 07-05-2026			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	222	126

Парламент Федерације БиХ
 Заступнички дом
 Хамдије Крешевљаковића бр. 3
 71 000 Сарајево

ПРЕДМЕТ: Одговор на заступничко питање заступника Заступничког дома Парламента Федерације БиХ Адмира Чавалића, доставља се

Веза: Акт Заступничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине број: 05/1-02-222/26 од 20.04.2026. године

Управа за индиректно опорезивање је дана 23.04.2026. године запримила Ваш акт, број и датум везе, у чијем прилогу достављате заступничко питање заступника у Заступничком дому Парламента Федерације БиХ Адмира Чавалића, које се односи на следеће:

Да ли Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине планира увести систем аутоматских упозорења (*email/SMS*) за обвезнике који нису поднијели образац „Набавке и испоруке“ до 20. у мјесецу? Који је правни основ за изрицање казни без претходног упозорења и да ли постоји могућност увођења тзв. „grace периода“ (нпр. 3-7 дана)? Колико је казни изречено у посљедњих 12 мјесеци због кашњења у подношењу обрасца „Набавке и испоруке“ и колики је укупан износ наплаћених казни? Зашто електронски систем не генерира јасно упозорење кориснику да обавеза није извршена, и да ли постоје планови за унапређење корисничког интерфејса? Да ли се разматра укидање обавеза подношења обрасца „Набавка и испорука“, с обзиром на то да Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине већ располаже тим подацима кроз фискалне и друге евиденције?

Иницијатива: Иницијатива за измјену прописа о ПДВ-у у циљу увођења обавезног аутоматског упозорења прије казне, увођење *grace* периода (нпр. 5 дана), разматрање укидања дупле евиденције („Набавка и испорука“) и унапређења транспарентности електронског система.

Образложење: Постојећи систем кажњава пореске обвезнике за административне пропусте без претходне опомене, иако инситуција већ располаже релевантним подацима. Тиме се нарушава принцип правне сигурности и пропорционалности казни, те додатно оптерећују мала и средња предузећа.

У вези са напријед траженим, достављамо Вам следећи одговор:

У складу са одредбама члана 56. Закона о порезу на додану вриједност („Службени гласник БиХ“, бр. 9/05, 35/05, 100/08, 33/17, 46/23, 80/23 и 20/25) сваки порески обвезник дужан је водити књиге које омогућавају уредну примјену ПДВ-а, укључујући и обрачунавање обавезе ПДВ-а за сваки порески период и инспекцију од

стране УИО. Ставом 4) овог члана Закона прописано је да УИО може донијети ближе прописе о рачуноводству и књиговодству. Одредбама члана 12. став 1) Закона о Управи за индиректно опорезивање („Службени гласник БиХ“, број: 89/05) прописана је обавеза сарађивања са УИО на начин да су физичка лица, правна лица и сви други субјекти одговорни за поступање у вези са индиректним порезима дужни да пруже УИО било коју врсту података, извјештаја, службених аката и других доказа који се односе на индиректне порезе у вези са извршавањем властитих обавеза или обавеза проистеклих из њихових пословних односа са другим лицима. Одредбама става 2) истог члана Закона је прописано да се претходно наведене обавезе извршавају на начин и у роковима прописаним подзаконским актима или у хитном поступку на захтјев УИО. Одредбама члана 12. став 2) тачка ф) Закона о поступку индиректног опорезивања („Службени гласник БиХ“, бр. 89/05 и 100/13) прописана је обавеза пореских обвезника да УИО достављају књиге, регистре, документе или податке које је обвезник индиректног пореза дужан да води за себе или у име трећих лица, а у вези са поштовањем индиректног пореза, те ако се информације похрањују електронски, на тај начин ће се достављати УИО на њен захтјев. Ставом 3) истог члана Закона је прописано да све обавезе утврђене овим члановима могу бити предмет регулисања подзаконским актима.

У контексту претходно наведеног, те на основу члана 16. и члана 61. став (2) Закона о управи („Службени гласник БиХ“, бр. 32/02, 102/09 и 72/17), члана 12. и 15. Закона о Управи за индиректно опорезивање („Службени гласник БиХ“, број 89/05), члана 12. Закона о поступку индиректног опорезивања („Службени гласник БиХ“, бр. 89/05 и 100/13) и члана 56. Закона о порезу на додату вриједност („Службени гласник БиХ“ бр. 9/05, 35/05, 100/08, 33/17, 46/23, 80/23 и 20/25), Управа за индиректно опорезивање донијела је Упутство о достављању података из књиговодствених евиденција електронским путем, које је објављено у Службеном гласнику БиХ број:83/19. Овим Упутством прописан је поступак достављања података из књиговодствених евиденција електронским путем, одређено је ко може да достави податке из књиговодствених евиденција електронским путем, рокови за достављање података из књиговодствених евиденција електронским путем, права и обавезе обвезника индиректних пореза и Управе за индиректно опорезивање у вези са достављањем података из књиговодствених евиденција електронским путем.

Рок за достављање података из књиговодствених евиденција електронским путем (Набавке и Испоруке) је најкасније до 20. у мјесецу за претходни мјесец. Чланом 7. став 8) Упутства је прописано да обвезник који не поступи на начин прописан овим Упутством одговара за прекршај прописан чланом 67. став 1) тачка 13. Закона о порезу на додату вриједност. Овом одредбом прописана је новчана казна у износу од 300 КМ за обвезника који не води и не чува књиге у складу са одредбама члана 56. Закона о ПДВ-у. Важно је нагласити да су сви приходи остварени по основу изречених новчаних казни за прекршаје из области индиректних пореза приходи Јединственог рачуна Управе за индиректно опорезивање, те да ова средства учествују у укупној суми прихода од индиректних пореза који се распоређују држави, ентитетима и у коначници свим грађанима Босне и Херцеговине. У периоду од 01.04.2025. до 31.03.2026. године, Управа за индиректно опорезивање је издала укупно 2.937 прекршајних налога по

основу недостављања или кашњења у достављању набавки и испорука, уз наплаћени износ казни од 470.725,00 КМ.

У вези са предње изнесеним подацима додатно вас информишемо да већина пореских обвезника поштује обавезу достављања података о набавкама и испорукама. У том контексту, истичемо податке за порески период март 2026. године (рок за подношење 20.04.2026. године) за који 0,36% обвезника није доставило Испоруке, а 0,30% обвезника није доставило Набавке, док је 0,16% обвезника доставило Испоруке са кашњењем, а 0,17% обвезника је доставило Набавке са кашњењем. За овај порески период 99,48% обвезника је доставило Испоруке у року, тј. до 20.04.2026. године, док је 73,95% њих то урадило заједно са подношењем ПДВ пријаве, тј. до 10.04.2026. године односно 10 дана прије истека крајњег рока за подношење. Када су у питању Набавке, за порески период март 2026. године 99,52% обвезника је извршило обавезу достављања у року, тј. до 20.04.2026. године, док је 74,08% њих то урадило заједно са подношењем ПДВ пријаве, тј. до 10.04.2026. године односно 10 дана прије истека крајњег рока за подношење.

На основу напријед изнесених података, евидентно је да већина пореских обвезника благовремено поштује обавезу достављања евиденција о набавкама и испорукама, што потврђује статистика за март 2026. године према којој је преко 99% обвезника своје Набавке и Испоруке доставило у законском року, док је око 74% њих то учинило чак десет дана прије истека крајњег термина. Имајући у виду овако висок степен пореске дисциплине, иницијатива за увођење „грејс периода“ од 3 до 7 дана сматра се потпуно неоснованом и несврсисходном, јер би таква мјера стимулисала кашњење и директно угрозила ефикасност у раду Управе за индиректно опорезивање у вршењу анализа и контрола. Поред тога што би ово нарушило систем прикупљања података неопходних за рад, реализација оваквог приједлога изискивала би измјену члана 67. Закона о ПДВ-у, а Управа за индиректно опорезивање је мишљења да би било какво пролонгирање рокова или увођење грејс периода за неиздавање прекршајних налога донијело негативне посљедице по буџет и јавне приходе Босне и Херцеговине.

Порески календари на интернет страницама пореских управа и информације на апликацијама које пореске управе користе за електронску комуникацију са пореским обвезницима служе за правовремено информисање обвезника о роковима, чиме се избјегавају казне и подстиче добровољно поштовање прописа. У том контексту и Управа за индиректно опорезивање има Порески календар који је доступан на службеној интернет страници, док се на е-Порталу за електронску комуникацију већ првог дана у мјесецу појављује подсјетник у којем је црвеном бојом и подебљаним словима наглашен тачан рок за предају пријава и евиденција, а овај подсјетник је доступан и видљив свих 20 дана у мјесецу. Осим тога, посредством еПортала обвезницима се доставља обавјештење са тачним датумом и временом подношења пореске пријаве и евиденције о набавкама и испорукама, тј. тек кад добију ово обавјештење које се аутоматски креира упознати су са тачним временом подношења исправа према УИО, што је и регулисано прописима који регулишу ову област. Овакав систем омогућава обвезницима транспарентно и прецизно планирање испуњења обавеза како би се све завршило на вријеме и избјегле казне, као и штетне посљедице

које казне носе са собом. У односу на претходно изнесено, мишљења смо да систем додатних упозорења путем телефонских порука или електронске поште није неопходан односно имплементација овог система додатних упозорења донијела би трошкове Управи за индиректно опорезивање који се односе на техничку реализацију, а већ постоје други начини обавјештавања пореских обвезника који служе својој сврси, што потврђују и презентовани подаци.

Наглашавамо да евиденције о набавкама и испорукама представљају одређени вид помоћних евиденција из којих се црпе подаци за попуњавање ПДВ пријаве. Управо због те директне повезаности, већина обвезника своју обавезу достављања евиденција завршава и прије прописаног крајњег рока (20. у мјесецу), односно ове податке доставља заједно са ПДВ пријавом до 10. у мјесецу. Ове евиденције обвезницима значајно олакшавају правилно попуњавање свих поља у ПДВ пријави, укључујући и поља крајње потрошње, на начин да обвезницима еПортал сигнализира грешке у попуњавању појединих колона које се односе на ПДВ број купаца/добављача те обрачунати излазни и одбијени улазни ПДВ. Наведена упозорења су од суштинске важности за исправно попуњавање свих поља у ПДВ пријави па тако и поља крајње потрошње која се користе за анализу и утврђивање коефицијената за распојелу прихода од индиректних пореза.

Иако подносилац ове иницијативе предлаже укидање евиденција о набавкама и испорукама уз образложење да Управа за индиректно опорезивање већ располаже релевантним подацима, важно је нагласити да је таква тврдња чињенично нетачна. Управа за индиректно опорезивање не располаже подацима са појединачних фискалних рачуна, нити о томе коме је издан фискални рачун или ко га је примио, већ кроз размјену података са ентитетским пореским управама добија искључиво збирне податке о фискализованом промету, који нису довољно детаљни за потребе контроле индиректних пореза. Сходно томе, подаци из књиговодствених евиденција о набавкама и испорукама представљају незамјењив алат за унакрсне провјере и анализе ризика, што је најбољи начин за ефикасно сузбијање пореских превара и остваривање прихода за све грађане.

На крају закључујемо да је сврха доношења Упутства о достављању података из књиговодствених евиденција електронским путем односно прописивања обавезе за достављањем података о набавкама и испорукама постизање већег степена пореске дисциплине и стварање ефикасних механизма унутрашње контроле код самих обвезника, али и код Управе за индиректно опорезивање, јер за примљени подаци омогућавају Управи за индиректно опорезивање аутоматску обраду и свакодневну употребу информација за бржу провјеру поврата ПДВ-а, тачног попуњавања података о крајњој потрошњи, евидентираног излазног ПДВ-а као и одбијеног улазног ПДВ-а, а на основу њих врши се и прецизан и циљани одабир обвезника за теренске контроле. Оваква мјера директно доприноси сузбијању сиве економије и расту наплате прихода од индиректних пореза, који су кључни за стабилност буџета, те за обезбјеђење јавних услуга свих грађана.

У контексту претходно наведеног, обавјештавамо вас да је захтјев за укидање достављања евиденција о набавкама и испорукама неоснован, јер Управа за индиректно опорезивање прати праксу европских и свјетских земаља које ове податке користе за анализу ризика и сузбијање пореских превара. У већини земаља пореске администрације захтјевају од пореских обвезника достављање додатних података, евиденција и извјештаја, а у неким земљама примјењују се стандарди за дигитално преузимање комплетних рачуноводствених записа. Овакав тренд дигитализације и контроле је општеприхваћен стандард којим се осигурава транспарентност и праведна наплата пореза, те би укидање ове обавезе у Босни и Херцеговини било у директној супротности са међународном праксом и европским путем земље.

Доставити:

1. Наслову
2. 01
3. 04
4. 04/3
5. а/а.

ДИРЕКТОР**Др Зоран Тегелтија**